

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

*MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md*

18.09.2024 nr.04/2-8419

La nr. 09-2807 din 06.09.2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

secretariat@mded.gov.md

valentina.chiper@mded.gov.md

Cancelaria de Stat

Cu referire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea accesului antreprenorilor locali la piețe de capital externe), comunicăm că asupra proiectului de lege respectiv, Ministerul Justiției și-a expus opinia prin rapoartele de expertiză juridică nr. 04/2-788 din 26 ianuarie 2024 și nr. 04/2-3410 din 11 aprilie 2024.

Totodată, la forma actuală a proiectului expunem următoarele remarci.

Potrivit art. I se atestă că proiectul de lege are ca obiect de reglementare inclusiv transpunerea unor norme UE. În context, se va ține cont că potrivit art. 44 alin. (4) al *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative* (în continuare – *Legea nr. 100/2017*), pentru proiectele actelor normative de modificare cu relevanță UE, clauza de armonizare se inserează în proiectul actului normativ de modificare și, după caz, se completează clauza de armonizare a actului normativ de bază cu trimiteri la noile acte juridice europene transpuse sau cu noi trimiteri la elementele structurale ale actului UE transpus.

De asemenea, se constată că proiectul nu este însoțit de tabelul de concordanță, astfel cum este prevăzut în art. 31 alin. (4) al *Legii nr. 100/2017*. Potrivit acestuia, pentru proiectele actelor normative cu relevanță UE, autorul proiectului întocmește tabelul de concordanță, conform modelului aprobat de către Guvern.

În altă ordine de idei și nota informativă a proiectului necesită a modificată, luând în considerare faptul că aceasta prevede că proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

Cu referire la art. I – modificarea Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (în continuare – Legea nr. 1134/1997):

În pct. 1, dispoziția ce prevede clauza de armonizare se va revedea în scopul conformării acesteia modelului corespunzător prevăzut în anexa nr. 1 la *Regulamentul*

privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația UE, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018*. Totodată, la definitivarea clauzei de armonizare se va ține cont că anterior în *Legea nr. 1134/1997* a fost incluse norme ce vizează transpunerea parțială a *Directivei 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă*, norme ce în prezent sunt în vigoare.

De asemenea, se va asigura dacă legea transpune art. 3a, 3b, 3c și 7 din *Directiva 2007/36/CE*, or, spre exemplu, se constată că potrivit proiectului, unele dispoziții ale art. 3a și 3d sunt transpuse în art. 47¹ al *Legii nr. 171/2012 privind piața de capital*.

Având în vedere că, pct. 6 conține doar o singură reglementare (modificarea doar a alin. (4) din art. 17), dispozițiile acestuia se vor comasa, prin excluderea referinței la sbp. 1).

Dispozițiile cuprinse în pct. 8 ce țin de modificarea art. 25 alin. (2) al *Legii nr. 1134/1997* se vor include la pct. 7. Respectiv, se va opera renumerotarea punctelor, începând cu dispozițiile pct. 9.

La pct. 10:

- cu referire la redacția art. 51 alin. (8) lit. e) al *Legii nr. 1134/1997*, care stabilește că în decizia cu privire la convocarea adunării generale a acționarilor se va indica „data la care lista acționarilor trebuie să fie întocmită în conformitate cu art. 52 alin. (2)”, menționăm că în redacția propusă pentru art. 52 alin. (2) se face referire doar la stabilirea datei la care se întocmește lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală pentru societățile menționate la art. 56 alin. (1) lit. c). Respectiv, dispozițiile se vor revedea, deoarece norma art. 52 alin. (2) nu este aplicabilă în toate cazurile pentru stabilirea datei la care lista acționarilor trebuie să fie întocmită, unele reglementări în acest sens fiind stabilite și în art. 52 alin. (2¹);

- textul „se completează cu litera e¹:” se va substitui cu textul „se completează cu lit. e¹), cu următorul cuprins:”.

La pct. 11:

- având în vedere că articolul 52 se modifică substanțial, se recomandă ca acesta să fie expus integral în redacție nouă, prin utilizarea formulării „articolul 52 va avea următorul cuprins:”, urmat de noua redacție a articolului;

- cu referire la redacția alin. (1²), care face trimitere la cerințele privind identificarea acționarilor stabilite în *Legea nr. 171/2012*, se va indica la ce articol/articole din lege se face referire. În situația în care se face trimitere la redacția propusă pentru art. 47¹ al legii citate, menționăm că acesta prevede norme specifice pentru identificarea acționarilor, valorile mobiliare ale cărora sunt transmise în custodie;

- modificarea propusă la art. 52 alin. (4) lit. c) se va revedea, în mod special cuvintele „înscrise în lista unei societăți” deoarece în contextul expus sunt ambigue.

La pct. 12:

- după textul „se completează cu litera c)” se va include textul „cu următorul cuprins:”, urmat de expunerea redacției din rând nou. Adicional, între semnele citării se va include și referința la lit. c);

- în dispoziția care prevede modificări la art. 53 alin. (2), cuvântul „și emitenților” se vor substitui cu cuvintele „sau emitenți”.

La forma gramaticală corespunzătoare se vor expune și modificările propuse la art. 55 alin. (3) și (4) (a se vedea pct. 13 din proiect).

La pct. 14, care prevede modificări la art. 56 al *Legii nr. 1134/1997*:

- cu referire la redacția alin. (1), menționăm că obiectul de reglementare a redacției în vigoare nu corespunde cu obiectul de reglementare al redacției propuse. Subsecvent, menționăm că potrivit normelor tehnicii legislative nu se admite renumerotarea alineatelor articolului, în cazul completării acestuia cu noi elemente structurale (menționăm că dispozițiile în vigoare ale alin. (1), potrivit proiectului se propun a face obiectul de reglementare a alin. (1²). Respectiv, dispozițiile propuse pentru alin. (1) vor fi incluse într-un alineat distinct, eventual însemnat cu indice numeric. În altă ordine de idei, redacția propusă considerăm necesar a fi corelată cu dispozițiile art. 7 alin. (2) și (3) ale *Directivei 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă*. Potrivit acestora, statele membre asigură aplicarea unei date de referință unice pentru toate societățile comerciale. Cu toate acestea, statele membre pot stabili o dată de referință pentru societățile comerciale care au emis acțiuni la purtător și o altă dată de referință pentru societățile comerciale care au emis acțiuni nominative, cu condiția ca o sigură dată de referință să se aplice fiecărei societăți comerciale care a emis ambele tipuri de acțiuni. Data de referință nu poate preceda cu mai mult de treizeci de zile data adunării generale căreia i se aplică;

- cu referire la prevederea de la alin. (1¹), considerăm necesară delimitarea dispozițiilor, astfel încât să se înțeleagă clar că: 1) dreptul unui acționar de a participa la o adunare generală și de a vota în legătură cu oricare dintre acțiunile sale nu este condiționat de depozitarea, transferul sau înregistrarea acestora pe numele vreunei persoane fizice sau juridice, înainte de adunarea generală; și 2) drepturile acționarilor de a-și vinde sau de a-și transfera în alt mod acțiunile, în cursul perioadei dintre data de referință astfel cum este definită la alineatul (1) și respectiva adunare generală, nu sunt supuse nici unei restricții la care nu sunt supuse în alte perioade. În acest mod se va asigura transpunerea adecvată a art. 7 alin. (1) din *Directiva 2007/36/CE*.

La articolul II – modificarea Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice:

În pct. 1, cu referire la completarea propusă la art. 6 alin. (1) lit. e²) al *Legii nr. 121/2007*, pentru claritatea normei, se consideră relevant a specifica că în domeniul administrării proprietății publice, de competența Guvernului sunt adoptarea hotărârilor privind consolidarea și/sau procurarea pachetelor de acțiuni și a cotelor de

participare în întreprinderile cu capital majoritar de stat și/sau de interes național, a acțiunilor băncilor de importanță sistemică, precum și a acțiunilor societăților de asigurare sau de reasigurare a căror cumpărare este determinată de Guvern ca fiind în interes public, în corespundere cu justificările invocate la nota informativă a proiectului, precum și a redacției propuse pentru art. 54¹ alin. (2) al *Legii nr. 121/2007*.

Cu referire la art. III – modificarea Legii nr. 171/2012 privind piața de capital:

La pct. 2:

- se indică că noțiunea „depozitar central unic” se expune în redacție nouă, însă se constată că redacția în vigoare a art. 6 al *Legii nr. 171/2012* nu definește acest termen;

- cu referire la noțiunea „informații privind identitatea acționarului”, menționăm că potrivit art. 2 lit. j) din *Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă*, clasele acțiunilor se indică doar în măsura în care sunt solicitate de societatea comercială. În subsidiar, diviziunile care detaliază noțiunea de „informații privind identitatea acționarului” se vor numerota în corespundere cu normele tehnicii legislative, prin litere care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză;

- se atestă că unele completări propuse în art. 6 al *Legii nr. 171/2012*, transpun art. 2 lit. d) și j) din *Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă*. În paralel, modificările propuse la art. 13 alin. (2) lit. e), fac obiectul transpunerii art. 1 alin. (3) al *Regulamentul (UE) 2017/1129 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind prospectul care trebuie publicat în cazul unei oferte publice de valori mobiliare sau al admiterii de valori mobiliare la tranzacționare pe o piață reglementată, și de abrogare a Directivei 2003/71/CE*. În context, se remarcă necesitatea operării modificărilor de rigoare în clauza de armonizare a *Legii nr. 171/2012 privind piața de capital*, cu atât mai mult că unele acte UE incluse în clauza de armonizare sunt deja abrogate.

La pct. 9, textul „preambula alineatul (3¹) va avea următorul conținut” recomandăm a fi substituit cu textul „partea introductivă a alin. (3¹) va avea următorul cuprins:”.

La pct. 10, în dispoziția introductivă, textul „„Articolul 47¹. Identificarea acționarilor valorile mobiliare ale cărora sunt transmise în custodie”, cu următorul cuprins:” se va substitui cu textul „articolul 47¹, cu următorul cuprins:”.

La art. IV – modificarea Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare:

În pct. 3, care prevede modificări la art. 30 alin. (15) al *Legii nr. 92/2022*, menționăm că nota informativă nu prevede care este raționamentul substituirii cifrei

„4” cu cifra „6” din dispoziția „La cererea societății de asigurare sau de reasigurare, autoritatea de supraveghere poate dispune prelungirea fiecăruia dintre termenele de 3 luni, prevăzute la alin. (8) și (14), cu perioade a câte cel mult 3 luni, de cel mult 4 ori, în condițiile alin. (17)”.

De asemenea, nota informativă a proiectului nu prevede care sunt argumentele de rigoare ce vizează dispozițiile *la art. V*, care prevăd modificări la art. 67 alin. (4¹) din *Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014*. Subsecvent, în vederea respectării normelor tehnicii legislative, sursa publicării legii citate va fi expusă conform modelului „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 223-230, art. 519)”. Totodată, având în vedere că art. V conține doar un singur punct, acesta nu necesită a fi numerotat (observație valabilă și pentru art. VII).

La art. VI – modificarea Legii nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare:

La pct. 1, care prevede modificări la noțiunea termenului „participant” din art. 2 al *Legii nr. 234/2016*, întru claritatea normei recomandăm să fie prevăzut ca după cuvântul „investiții” se completează cu textul „, , depozitar central”. Totodată, urmare excluderii textului „care sunt autorizate să deschidă și să dețină conturi de valori mobiliare la Depozitarul central unic în nume propriu și/sau în numele deținătorilor de valori mobiliare”, noțiunea „participant” se va revedea, întrucât nu oferă claritate în privința obiectului de reglementare în care Banca Națională a Moldovei va stabili calitatea de participant.

La pct. 2, în vederea evitării interpretării ambigue a termenului de „cont omnibus” se consideră oportun ca acesta să fie definit în art. 2 al *Legii nr. 234/2016*.

Cu referire la art. VIII – modificarea art. 8 lit. o) a Legii nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare:

- se va indica sursa publicării legii citate;
- nota informativă va prevedea argumentele care justifică intervenția realizată la art. 8 lit. o).

La art. IX:

În pct. 1, textul „la 12 luni” se recomandă a fi substituit cu textul „la expirarea a 12 luni”.

Cu referire la intrarea în vigoare a respectivei legi (cu excepția art. I și III) la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, semnalăm că, potrivit art. 56 alin. (3) al *Legii nr. 100/2017*, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată, decât peste o lună de la data publicării, doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective. În acest context, atragem atenția că, în nota informativă urmează să se

justifice, prin argumente concludente, că prevederile actului normativ prezentat întrunesc condițiile art. 56 alin. (3) din *Legea nr. 100/2017*.

Suplimentar, se recomandă ca actele propuse spre modificare să fie expuse în ordine cronologică.

În vederea respectării normelor tehnicii legislative și uzanțelor de redactare a actelor normative, se va ține cont că, la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.

De asemenea, în cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia, sau în cazul operațiunii de completare cu o nouă dispoziție se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:” (în loc de formularea precum „se expune în următoarea redacție:”), urmată de redarea noului text.

Completarea unui text sau alineat, fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele, semnifică, conform regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfârșitul acestuia. Prin urmare, în dispozițiile de modificare care prevăd completări la sfârșitul unei norme, nu se va specifica după care cuvinte se completează acestea (a se vedea de ex. art. II pct. 1.)

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

Digitally signed by Copețchi Stanislav
Date: 2024.09.18 11:07:00 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Ex. Lucia Lebedi,
tel. 0-22-20-14-35
lucia.lebedi@justice.gov.md